Ч. 61. (560). Львів, неділя дня 25 марта 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В зайнятих територіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопис. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ піврокy	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	17 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Росія мусить заключити мир!

Один співробітник шведського дневника розмовляв недавно з визначним заступником соціялістичної робітничої партії і сей між иньшим сказав: Ми маємо намірене дати всім народам, що належать до Росії, політичну, суспільну і економічну свободу, але мусимо забезпечити ся проти реакційних живел, які все ще мають силу. Не підпадає жадному сумнївови, що двір і бюрократія використають кожду нагоду, щоби відзискати утрачену власть.

Природна річ, що Росія мусить стати републикою. Задержане монархії означало би постійну небезпеку і уможливлювало би поворот старої правлячої методи. Особистість Керенського як члена правительства є для нас запорукою проти того. Колиб однак теперішнє правительство мало піти на компроміси, то ми поборювали би його так само безоглядно, як правительство старе.

Нам потреба мира, щоби нашу велику державу на ново устроїти. Хоч деякі члени думи перенятї ненавистю до Німеччини і панславістичними ідеями, то вони не зможуть перевести своїх плянів проти волї російських народів. Ми боремось проти гнету, а не проти других націй. Коли Німеччина заявить готовість дати Польщі форму правлїня після свобідного вибору, то тим самим найбільша перепона для мира з Німеччиною усунена. Очевидно і Бельґію мусить ся віддати, а так само треба буде звернути здобуту французьку територію. Але російський нарід не думає зовсім іти в службу анґлійського капіталїзму й імперіялїзму, щоби знищити німецьку конкуренцію, яка має таке саме право розвою. Ми не хочемо допускатись ошибок Французів в революційній добі. Їх аґресивна політика вела до підбоїв і покінчила ся заведенем військової диктатури та поворотом старої правлячої системи. Ми хочемо жити з своїми сусїдами в мирі і приязни. Революційна Росія буде державою мира, а не війни.

Намісник ґр. Гуйн у Львові.

Дня 23. с. м. приймав намісник ґр. Гуйн депутації, які прийшли повитати його на новім становищи. Між ними явили ся: комендант міста, два архіепископи, начальний вікарій гр. кат. капітули о. Білецький і б. ин.

З черги повитав намісника комісар др. Рутовський, зазначив важку, воєнну хвилю і висловив надію, що в особі намісника як начальника краю, знайде столиця Львів гідного і витревалого опікуна, який вирозуміє її потреби і по можности прийде в поміч до дальшого розвою, спиненого воєнною завирухою.

Намісник відповів зразу по польськи, опісля по німецьки. Згадав, що знає докладно, що витерпів Львів через війну й як хоробро і льояльно поводив ся в часі російської інвазії. Далї зазначив п. намісник, що воєнні події вимагають, щоби він з центральними властями урядував ще в західній Галичинї, але тимчасове перенесене урядового осідку не нарушує характеру міста Львова, як столиці краю, в якій п. намісник бажає все перевести останній тиждень кождого місяця.

Опісля представили ся п. намісникови репрезентанти політичних і инших властий, між ними представники Українців. Перша депутація була від Народного Комітету й її іменем промовив голова п. др. Кость Левицький.

Бесідник висказав сердечне бажане, щоб п. намісникови пощастило ся в сих тяжких воєнних часах уладити енерґічною і справедливою рукою управу краю для добра населеня та допомочи українському народови підіймити ся до добробуту й осягнути належні права як рівно-правному народови в Габсбурській монархії.

В дальшій, німецькій части своєї промови висловив бесідник бажане, щоби всї урядники краю мали все на оці обставину, що вони істнують для людности і щоби безумовно берегли обовязуючі закони без ріжниці стану і народности, щоби трактовано нашу народність в школї, суді і публичнім житю як рівноправну націю.

Бесідник підніс врештї, що війна відбила ся найтяжше на східній Галичинї і що українське населене, яке все оказувало свою вірність і привязане для монарха і держави, надіє ся, що важка доля наших утікачів і виселенців знайде можливо скору полекшу і що в найблизшім часї ужиє ся способів і сил для господарської відбудови східної Галичини.

Намісник ґр. Гуйн відповів по українськи, опісля по німецьки. Він заявив, що стоїть на становищи справедливости для обох народів і того становища буде вимагати від всїх урядників.

П. намісник знає український нарід і буде старати ся іти на зустріч його домаганям. Головно буде старати ся облекшити долю людности навіщеної війною.

Опісля приймив намісник економічну депутацію під проводом п. дир. В. Нагірного, далї депутацію Тов. „Просвіти“, „Наук. Тов. ім. Шевченка“, „Укр. Тов. Педаґоґічного“, „Бояна“, „Музичного Інститута ім. Лисенка“, Ставропіґійського Інститута під проводом сеніора п. радн. Шеховича, далї депутацію Укр. жіночих орґанізацій під пров. п. Олесницької, деп. Тов. ім. св. Павла, під пров. о. Стефановича, деп. Тов. опіки над виселенцями, під пров. п. радн. Кміцикевича і деп. селян із Старого Самбора під пров. п. Струка. Ся остання депутація прийшла з жалобою на поведене функціонаря тамошнього староства і з прошенем о привернене п. інж. Лучкова до уряду відбудови.

У відповіди на прошене сеї депутації п. намісник заявив, що при обсаді інституцій відбудови фаховими силами буде трактувати рівно обі народности.

Скорочене західного фронту.

На західнім фронтї управа німецької армії виконала воєнну операцію, котру один військовий критик дуже влучно і образово порівнує з операцією лїкарською. Минувшого місяця, говорить той критик, німецький ґенеральний штаб приложив операційний ніж до власного фронту і відтяв з нього кусник, положений над потоком Анкр. Очевидно той зужитий відтинок був неначе чужим тїлом в орґанїзмі боєвого фронту і треба було його усунути.

Перед кількома днями з таких самих причин треба було на західнім фронтї виконати другу подібну операцію, котра сим разом відбула ся на значно більшу скалю. Почавши від міста Аррас аж до ріки Есн, Німцї після пляну з гори уложеного уступили з терену, на котрім положені місцевости Бапом, Перон, Роє і Нойон. Пас терену, відданий Французам і Анґлїйцям, виносить в воздушній лінії около 110 кільометрів, а в дійсній лінії, котра йде закрутами, около 140 кільометрів. Ширина того паса невідома, не знаємо також із зрозумілих причин нового німецького фронту.

Коли нова лінія фронту має мати взагалі напрям простої лінії — пише один військовий знавець — то тоді німецький фронт на нових становищах був би скорочений на 30 кільометрів, що означало би значну ощадність в чисельнім станї військ. Припустім, що на просторони 4 кільометрів треба одної дивізії, як залоги, то скорочене фронту на 30 кільометрів позволило би усунути з фронту 4 до 8 дивізій, котрих можна ужити деинде. Коли дочислимо до того тільки дві дивізії як резерву, то Німцї ощадили десять дивізій, або 150.000 людий. Що правда, подібне заощаджене сил наступило також по ворожій сторонї, але в тім випадку треба тямити, що коли двох робить те саме, воно ще не є тим самим. Операційні завданя і якість як живого, так і мертвого воєнного матеріялу, се ті чинники, що становлять в сім випадку про зиски з приводу скороченя фронту.

Назви Бапом, Перон, Роє і Нойон — пише иньший військовий критик — добре нам знані і в нашій уяві стали ся огнищами німецької сили. Перше враженє, викликане уступленем з тих місцевостий, було прикре, але в річевих розважанях треба виречи ся всяких сентиментів. Треба памятати, що тут іде о великі річи і що треба супроти них виречи ся дрібничкових міркованъ.

Коли ті місцевости і покинений воєнний терен оцінимо під мілїтарним зглядом, то мусимо дійти до висліду, що на німецькім фронтї не нарушений жадний житєвий нерв. Наведені місцевости мають таке саме значінє, як десятки иньших міст, а пас землї, положений за ними, є тереном більше менше так сам горбкуватим, як решта околиці. Що найважнїйше, вузли всїх гостинців, доріг і зелїзниць знаходять ся так само на новій лінії німецького фронту, як на давнїйшій. Просто — Німцї вирекли ся певної поверхнї занятого краю.

В простий і ясний спосіб висказуєсь про причини і цїли скороченя фронту урядовий комунїкат німецького штабу з д. 18. с. м.: „Про осуді воєнних випадків на західнім фронтї між Аррас а Оас — каже той комунїкат — треба піднести, що дотеперішну боєву лінією опущено пляново, в наслїдок того ми усунули відємні сторони недвижимого фронту. Управа німецьких військ запевнила собі свободу ділання і забезпечила ініціятиву супроти нових завдань. Управа німецьких військ бажає розвязати ті завданя, при якнайменших жертвах, коли безуспішні і серед великанських втрат виконані проби перелому фронту з боку наших ворогів в Шампанії і над рікою Сомою доказали, що переломане сильних становищ неможливе. Тепер по пересуненю німецького фронту, управа військ коаліції знайшла ся супроти нового положеня і мусить повзяти нові рішеня, які вимагають богато часу“.

Якеж се нове положене анґлійсько-французьких військ? Вони мусять вийти з своїх давних, добре збудованих становищ і посуваючись за Німцями, урядити собі нові становища. Очевидно ті нові становища не можуть мати тої відпорної сили, котра згори виключала би протиофензиву.

Анґлїйцї і Французи перебувають тепер одно з найтяжших воєнних пересилень. На фронтї, що виносить около 150 кільометрів, треба серед руйнуючого огня німецьких гармат посувати ся через отвертий терен і будувати та скріплювати нові становища. На се треба цїлих тижнів часу, коли тимчасом Німцї не будуть певно дармувати. Анґлїйцї і Французи в положеню подібнім до положеня ескадри, котра не маючи зручности маневрувати, покидає порт і наражає ся на стрічу з ворожою ескадрою, що перевисшає її якраз під оглядом маневрованя. Управа анґлійсько-французьких військ втратила ініціятиву ділання.

Революція в Росії.

Росією правлять тепер Анґлійці.

БЕРЛІН (Ткб.). „Nordd. Allg. Ztg.“ оголошує лист члена американської амбасади в Петрограді, писаний на листовім папері з друкованим заголовком: „Американська амбасада в Петрограді“. Сказано там: Жите тут таке дороге, що годі майже вижити. Богато з нас мусить одержувати грошеву поміч з Америки. В послідних тижнях в Петрограді був оживлений настрій з приводу німецьких мирових предложень, які не були несподіванкою. Та ще важнійше було предложенє Вільзона. Товпа була дуже розбурхана, хоч поліція здавлювала всякі демонстрації. Через кілька днів побоювано ся, щоби мирові партії не побідили, та опісля знова прийшла до керми анґлійська партія. Яка шкода, що бідною Росією правлять тепер Анґлійці. Оповідають, що російське правительство не може видати копійки, не питаючи ся про те анґлійського амбасадора. Загально говорять про те в місті, що Анґлія є одиноким краєм, який в справі мирових предложень поводить ся здержливо і спонукує иньші краї до такого поведеня.

Жертви російської революції.

ШТОКГОЛЬМ (Ткб.). Поширяють ся щораз більше відомости, що більша часть жертв російської революції належала до поліції або офіцирських круґів.

Один з фінлядських дневників доносить, що в Кронштаді перед приїздом делеґатів Думи жовніри убили адмірала Вірена, відомого з російсько-японскої війни.

Проклямація провізоричного правительства до війська.

ШТОКГОЛЬМ (Ткб.). Дневник „Stockholma Dagbladet“ доносить, що провізоричне правительство оголосило проклямацію до війська, щоби воно боронило вітчину, щоби в тій цїли удержувало лад та не забувало про те, що край мусить добути всїх сил, щоби заосмотрити військо в поживу і таким чином побідно покінчити війну.

Небезпека ще не проминула.

ЛЬОНДОН (Ткб.). В палатї громад канцлер скарбу Бонар Льов поставив внесенє, щоби російському народови зложено привіт по приводу заведеня конституційних вольностий. При тім сказав він: „Ще завчасу думати, що всяка небезпека проминула, але для матери парляментів не буде за вчасно переслати свій привіт парляментови союзного краю та його правительству, утвореному з виразним наміром довести війну до побідного кінця. Бесїдник висловив своє спочуванє для царя, який через три роки був льояльним союзником Анґлії та на якім спочивав, як се виявило ся, за важкий тягар.

Російські соціялісти за миром.

ШТОКГОЛЬМ. Від кількох днів соціялісти уряджують в Петрограді маніфестації і збори за миром. Між демонстрантами богато вояків. Особливо бурливі були недільні збори, закінчені відомою вже острою резолюцією, яка жадає, щоби розпочато мирові переговори. Князь Львов і Милюков на дармо старали ся успокоїти демонстрантів. Кличем протиреволюції се: „Хліба, свободи, мира!“

Революційні боротьби в Києві.

Митрополіт Владимір віз 19. с. м. велику процесію по улицях Києва в честь царя Миколи II. В тій процесії мало взяти участь до 40.000 душ. На переді несли образ царя і образи святих. Коло Печерської Лаври напали на процесію революціоністи, цивільні і жовніри і прийшло до бійок і великих жертв. Приклонники царя побідили. Вечером часть київського ґарнїзону зголосила своє вступленє до революційного табору. Зачались знов бійки і тревають доси. 60.000 робітників страйкує.

Знов Микола Миколаєвич.

З Петрограду через Париж і Швайцарію подають, що військові круги і високий клєр жадають оголошеня Миколи Миколаєвича царем, а ліве крило є проти династії і виступає особливо проти Миколаєвича, тому що його диктаторський характер скорше чи пізнійше дав би ся в знаки.

Трудности тимчасового правительства.

ШТОКГОЛЬМ. (Ткб.) Виходять на яву щораз то нові подробиці про внутрішні трудности революційного правительства. Виконуючий комітет думи має бути під сторожею спільного комітету робітників і вояків. Сей останний постановив завісити працю в фабриках і уладити нову революцію, коли теперішне правительство відступить від умовленої проґрами. Селянські посли, числом 23, зажадали, щоби по можности старші пописові річники відкликано негайно з фронту до робіт в поли.

В дневнику „Sozialdemokraten“ одна добре поінформована особистість пише, що поголоска про вступленє Чхеїдзого до тимчасового правительства в Петрограді неімовірна. Коли ся вістка правдива, то вона свідчить про те, як поважною є ситуація. По забезпеченю революції через реакцію робітники, в противенстві до міщанських сторонництв, стреміли би негайно до загального мира на основі міжнародного порозуміня. Се їх властива цїль, бо Росія бажає мира, а не хоче нової війни в місце давної.

Ради Анґлії для Росії.

ЛЬОНДОН (Ткб.) Аскіт попираючи внесеня Бонара Льова, заявив, що вже через самий факт революції Росія заняла місце при боцї великої демократії світа. Історія світа вчить, що свободи мусять боронити власні її дїти. Ся засада здійснить ся в Росії, як здійснила ся на цїлім світї. Вкінци висказав бесїдник думку, що нове правительство виявить ту терпеливість і обережність, якої вимагає ситуація, і що російський нарід не зрече ся анї дрібки того, чого йому потреба, щоби довести війну до кінця, який відповідав би всїм жертвам всїх союзників.

Революція поширюєть ся щораз дальше.

ПЕТРОГРАД. (Петр. тел. аґ.) Після останних відомостий цїла Росія, враз з Фінляндією, Туркестаном і Сибіром прилучить ся до нового правительства. Причини сього успіху треба шукати в тім, що війна була би соромно програна, коли би давне правительство під управою нездарної династії вело дальше політику гнобленя народа. Обчисляють, що замах стану на 130 міліонів населеня Росії коштував тільки 2000 убитих і ранених.

Нове правительство, приняте прихильно населенєм і спомаганє ним, усунуло ґубернаторів і увязнило рішучих прихильників давного правительства та передало місцеву адміністрацію в руки провідників земств, як тимчасових комісарів. Щоби ухоронити край від всяких проб протиреволюції і монархістичної пропаґанди, правительство позбавило свободи бувшого цара і царицю та відосібнило їх в палатї в Царськім Селї.

Мінїстер справедливости Керенський вніс проєкт устави про знесенє кари смерти і видав зарядженє про допущенє жінок до виборів до конституанти. Дальше поручив, щоби улекшувано поворот всїм, що за полїтичні провини були засуджені або виеміґрували.

В переважній части міст продажну поліцію заступлено міліцією, утворену з населеня. Петроградські дневники не виходять вже опоганені цензурою. Товпи з радостю переходять улицями і заповняють склепи. Богато стовариш[е]нь і політичних зборів, не затверджених давними адміністраційними урядниками, веде наради і витворює в столици оживлений публичний рух. Театри в неділю будуть знов отворені. В кінах висвітлюють фільми, що представляють події революції. Вісти з провінції корисні. Всї донесеня свідчать про радість народа.

Микола Романов.

КОПЕНГАГА. Петроградські дневники називають вже цара Миколу II тільки Миколою Романовом. Загально припускають, що в будучности замешкає він стало в Копенгазї.

Приватна кореспонденція цара сконфіскована.

КОПЕНГАГА. В царській палатї в Царськім Селї сконфісковано приватну кореспонденцію царської родини і віддано її до розпорядимости тимчасового правительства. В часї здобуваня військового табору в Царськім Селї впав командант і більша часть вірних цареви офіцирів.

Брусілов і Рузський покинули цара.

ЛЮҐАНО. Після тутешних часописий надійшло від ґенералів Брусілова і Рузського донесенє, що оба вожди північної і полудневої армії стануло по сторонї нового правительства.

Анґлія за особистою безпекою цара.

РОТЕРДАМ. Анґлійський амбасадор в Петрограді дістав порученє, щоби вставив ся у тимчасового правительства за особистою безпекою цара і царської родини.

Несподіваний оборот в кабінетї Рібота.

З Відня подають: В хвилї, в якій в Росії вибухнула революція й щораз більше опановує майже анархістичні сфери — у Франції, в хвилї іменованя замість радикального кабінету Бріяна — кабінету з буржуазійним підкладом, дає ся відчувати зворот — до правиці і се звернуло увагу міродатних кругів у Відни.

Хоча декларація француського правительства поклала вивершені жаданя, однак не каже вона вже нічого про нищенє Німеччини, про війну без кінця, але висказує доволї спокійно жаданя Франції. Жадає звороту Альзациї і Льотаринґії і запевненя тревалого мира. Не згадує вона навіть про воєнне відшкодованє. Се мала би бути перша ясно поведена дорога, якою Франція була би готова приступити до мирових переговорів.

В декларації кабінету Рібота звертає також увагу слабе підчеркненє прислуг, які дістає Анґлія від Франції.

Як відбулось інтернованє цара і цариці?

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Дневник „Telegraph“ доносить: Кореспондент часописї „Times“ телеґрафував у середу з Петрограду, що фабрики вернули до працї. Путилівське заведенє мало дістати вуголь. Рух міської зелізниці майже нормальний.

Полишено намір поховати жертви революції на площі перед зимовою палатою. По похованю тих жертв театри будуть знов отворені.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Бюро Райтера доносить з Петрограду: Цар прибув до Царського Села.

ПЕТРОГРАД. (Ткб.) Командант петроградського округа ґен. Корнїлов повідомив царицю, що вона увязнена. Корнїлов із своїм штабом удав ся до Царського Села і з двірця запитав телеґрафічно шамбеляна ґр. Бенкендорфа, коли цариця може його приняти. Про причини тих відвідин не хотів при телефонї нічого сказати.

Ґр. Бенкендорф просив його, щоби задержав ся при телефонї, а повернувши по кількох хвилях заявив, що цариця жде на нього за пів години.

Корнїлов з своїм штабом удав ся до замку „Мале Царське Село“. Його заведено до приватних кімнат, де він відчитав цариці ухвалу тимчасового правительства і заявив їй, що від сеї хвилї вона позбавлена свободи, що віддалено давну сторожу і що замок пильно бережений. Цариця просила, щоби полишено її службу, на що позволено.

По сїм удав ся Корнїлов до кошар, де дав порученя сторожі.

АМСТЕРДАМ. Бюро Райтера доносить з Петрограду, що чотирох комісарів правительства, висланих до Могилева, де перебував цар Микола II, приняв там ґен. Алексїєв. Цар находив ся в двірськім поїздї, де пращала ся з ним матїр.

Формальність абдикації заняла більше меньше годину часу. Адмірал Нїлов хотів цареви товаришити, але комісарі на се не згодили ся.

Велика товпа людий була присутна при відїздї цара. Група офіцирів пращала ся з ним. В Царськім Селї поїзд заїхав під царський павільон.

Цар попращав ся з почотом та службою і з цїлим супокоєм висів з сальонового воза. Був одягнений в однострій баталїону кубанських козаків і мав пришпилений одер св. Юрія. Лице мав запалене. Цар в товаристві кн. Довгорукого всів до приготованого самоходу. Публики при сїм не було.

Привіт швайцарських революціонерів.

БЕРНО. (Ткб.) В національній швайцарській раді члени соц.-дем. фракції поставили внесене, в котрім заявляють, що швайцарське народне правительство, як найдавнійша репрезентація в Европі пересилає привіт і бажаня російській революції.

В сих часах грози швайцарська народна рада добачує в сій недавній події історичний факт зросту демократичної ідеї, котра була підставою гельвецької републики і її конституції.

Соц. дем. фракція сподієть ся, що здемократизоване дотеперішнього царату буде одною запорукою оконечного мира і порозуміня народів.

Зединені Держави признають революційне правительство.

ВАШІНҐТОН. (Ткб.) Державний парлямент заявляє формальне і цілковите признане нового російського правительства Зединеними Державами.

Вилазить шило з мішка.

Берлінська часопись подає отсей лист члена анґлійської амбасади в Петрограді: „Тут житє таке дороге, що не спосіб вижити. Богато з нас мусить спроваджувати поміч з Америки.

В останніх тижнях Петроград був дуже розгорячкований з приводу німецьких, мирових предложень. Предложене Німеччини не було цілком несподіване. Але предложене Вільзона було важнійше.

Товпи були дуже розярені, хоч поліція здавила всякі демонстрації. Навіть в думі треба було приборкувати розгони її членів. Через кілька днів побоювали ся, що мирове сторонництво возьме верх, але опісля анґлійське сторонництво прийшло до керми. Яка шкода, що бідною Росією рядять тепер Анґлійці! Ледви позбули ся ми „пересадно культуральних“ Німців, аж тут безличні Анґлійці заволоділи Росією.

Кажуть, що російське правительство не може видати копійки, заки не запитає анґлійського амбасадора. Коли Покровський промовляє, глядить все на Буханана, якби просив його о дозвіл.

Загально говорять про се в місті, що Анґлія одинокий край, який в справі мирових предложень задержує резерву і прихилює иньші краї до такого самого поведеня“.

Концерт „Бояна“.

(+) Доцінюванє рідної культури, така природна і конечна річ стає в нас — на жаль — одною з фраз тим небезпечних, що за нею криє ся брак не то розуміня, але й знаня великих скарбів народного мистецтва, музики, словесности і здобутків етноґрафії. Оттому правдивою радістю була вістка, що „Боян“ дає концерт обрядових пісень. І коли би одиноким висловом розуміня справи була сама участь, то численно зібраній нашій публиці на вчерашному концерті належало-б ся признанє. Але — о горе! — Яке свідоцтво виставила собі та публика своїм зневажливим поведенем? — Всупереч оповісткам і пригадкам гості спізняли ся, підчас продукцій входили на салю, безцеремонно добивали ся до своїх місць при помочи білетерів, півголосом витали ся розмовляли і в часі концерту і т. д. Діріґент п. Барвінський мусів довгу хвилю чекати і німим поглядом благати спокою.

Сам концерт зробив гарне вражінє декоративним прибранем естради, ґрупою співачок у народних строях, добором і виконанем програми.

На добре обдуману програму зложили ся гармонізації найкрасших наших композиторів. Найбільшу вартість своєю ритмікою, гармонією і кольоритом мають веснянки нашого майстра Лисенка і живі та бадьорі гагілки Людкевича. Колядки Стешенка вийшли мотонно, гагілки Колесси то пестра вязанка, а цікава новість Барвінського: коляда в терцеті (фортепян, скрипка і сопран у тіни) вимагає докладного, не одноразового вслуханя. Композиції Вахнянина (купальний хоровід) тільки заложеної на народнім мотиві, надиханого споминами солодкої, італійської музики слухає ся дуже мило.

Хори „Бояна“ виступили дуже гарно підготовлені, поодинокі голоси свіжі і мельодийні, непропорції дуже мало. А всеж на перше місце вибивав ся бас богатий у глибокі і замашні голоси.

Сопран і тенор були добре заступлені, але альт був за слабий так, що декуди, головно-ж у гагілках Людкевича, де він має сповнити майстерно придуману композитором задачу, наступаючи о одну вісімку за сопраном — було його мало чути і могло здавати ся, що співачки (невивчені) підбігають.

Темпа були за повільні, а то у Лисенка і Стеценка, бо українські композитори мають все живійше темпо ніж галицькі. Тому — поминаючи хиби самої композиції — колядки Стеценка вийшли так монотонно, тим більше, що хор був триманий надто дискретно, в пяні, без динамічних акцентів. А сила в тім хорі була, бо ст у коляді „А в Кулівці церкву будують“ ударив він широко та грімко. У хороводі Вахнянина по ефектовних мужеських голосах упав знов повільний мішаний хор і певне не підбивав до руху, до танцю.

Солістка п. Парахонияківна своїм симпатичним виступом відразу полонила слухачів. Вона уміло орудувала своїм милим, але за слабим голосом і віддала твір Барвінського зі зрозумінем.

Велика подяка належить ся „Боянови“ і співакам за вчерашний концерт, за вложену працю.

На концерті явив ся комендант міста ґен. Рімль, а з посторонніх між иншими полковник Ґужковський.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ на ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

(Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament.)

НОВИНКИ.

— **Хто хоче заняти ся висланєм петицій** в справі маніфесту з 5. падолиста 1916 р., зволить прислати 1 кор. 6 сот. на адресу: Kanzlei der ukr. parl. Repräsentanz in Wien, VIII. Buchfeldg. 6., а дістане всі потрібні друки і поученя. Просимо всіх, що вже внесли такі петиції, щоби на сю адресу прислали повідомлене: коли, до якої власти і які петиції внесено. Пожадане було би також знати по можности, кілько підписів було на петиції. — Від канцелярії УПР.

— **Бібліотека Товариства „Просвіта“** отворена для сторін кождого дня (з виїмком неділь і гр. кат. сьвят) від год. 4—6 вечером.

— **Урядове пришпилене нової видумки.** Президія намісни тва доносить: Останними часами подали деякі дневники, поликуючись на одну львівську часопись, незгідну з правдою вістку про замордоване в Америці гр. кат. епископа Сотера Ортинського. На основі урядової інформації стверджуеть ся, що епископ Сотер Ортинський умер дня 24. марта 1916 р. в Філядельфії на запалене легких. В похороні, котрий був незвичайною маніфестацією для заслуг померщого, взяли участь: делеґат Апостольської Столиці, гурт церковних достойників і як репрезентант ц. і к. австро-угорської амбасади в Вашинґтоні ц. і к. ґенеральний конзуль ґр. Ґрівіцец.

— **Відзначене Українця.** Гординський Михайло, поручник 20 п. краєвої оборони зістав відзначений срібною медалию хоробрости І. кляси.

— **Примір гідний наслідуваня.** Наша адмітістрація одержала від жовнярів Українців 9. п. п. 10 сотні на руки Вп. сотника Корнила Будного таке письмо: Осим повідомляємо вас, що рівночасно висилаємо на ваші руки квоту 96 к., як чвертьрічну передплату за 12 прим. „Укр. Слова“ на залучені адреси.

Зазначуємо при тім, що сама мужва нашої сотні зложила на українські часописі 192 кор. З того 96 кор. на „Укр. Слово“, 48 кор. на „Діло“ і 48 кор. на „Свободу“ і кличе товаришів з других сотень, щоб громадно і негайно виписали собі українські часописі.

— **Роковини битви на Маківці.** З тов. „Маківка“ в Новім Санчи дістаємо слідуюче письмо до поміщеня: Дня 29. цвітня припадають роковини бою під Маківкою, в котрім наше стрілецтво покрило ся вічною славою. Щоби скріпити народнього духа, згадати теплим словом поляглих наших героїв і придбати деяку лепту на фонд закупна осель для інвалідів У. С. С., урядить тов. „Маківка“ в тім дни в усіх наших сільських і міських громадах, в бараках і місцях постою поодиноких відділів військових, в котрих переважають Українці, вбиване цьвяхів в стрілецький щит. Свято се повинно відбути ся рівночасно в цілім краю в тім порядку, що по богослуженю в церкві відправить ся панахида за упокій поляглих стрільців, а опісля на площі перед церквою відбуде ся торжественне відкрите стрілецького щита і вбиване цьвяхів. Технічний відділ тов. „Маківка“ приготовляє ориґінальні щити, цьвяхи і готові печатані проґрами сего торжества і готов їх вислати зовсім безплатно там, де місцеві чинники заявлять добру волю таке торжество у себе урядити.

З огляду на вагу сих роковин і на ціль торжественного їх відсвяткованя віримо, що весь наш патріотичний загал радо прийме нашу гадку і що з усіх усюдів поплливуть зголошеня. Щоби урегулювати наклад друків і заздалегідь приготовити і доручити на час щити і цьвяхи, просимо безпроволочно написати мені, на чию адресу (заподати точно місцевість, почту і судовий повіт) належить вислати все потрібне. Гаразд! — Василь Сідельник, технічний директор тов. „Маківка“ хутір Біжків в Лаврикові почта Добрусин.

— **Товариство українських наукових викладів ім: Петра Могили** пригадує отсим, що сьогодня, в неділю, відбудеть ся в малій сали Інституту ім. Миколи Лисенка виклад Вп. Миколи Ганкевича під заг. „З історії революційного руху в Росії“. Початок викладу точно о год. 4. по полудни. Каса отворена перед відчитом від 3.30 год.

— **Военний український музей.** Читачів буде певно цікавити вістка, що заснований з початком війни заходами Вп. проф. О. Колесси военний музей зістав перед кількома днями отворений для ширшого загалу. Звиджувати сі цікаві будь що будь военні збірки можна що дня з виїмком неділь і свят між 9. а 1. годиною і то безплатно. Музей представляє ся поважно, що треба виключно завдячити трудам шановного ініціятора і орґанізатора, який доказав, що при добрій воли і невсипучій праці навіть серед дуже тяжких обставин не одне дасть ся перевести. Ілюстрований катальоґ зі знимками експонатів в друку і появить ся на днях. Запримітити можна також велике зацікавлене і серед німецької публики звабленої гарними збірками. Від себе додамо що треба би завдалегідь подбати о евіденцію гостий. — В. Б.

— **Управа громади корол. прест. міста Львова** подає до відома інтересованим, відповідно до оповістки з дня 10. III. 1917 р. ч. м. 28.620/17, що припаси ріпаку закуплювати буде від тепер товариство: „Vereinigte Oelfabriken Ges. m. b. H.“ у Львові, в місце дотеперішньої фірми „August Schellenberg und Sohn“ у Львові.

— **Тайна папська консисторія.** Папа відбув дня 22. тайну консисторію, в котрій взяло участь 27 кардиналів. „Osservatore Romano“ полемізує з дневниками, котрі старають ся приписати консисторії і бесіді папи якесь особливе значінє дотично военних подій. Консисторія відбула ся виключно в цїли полагоди звичайних справ курії.

— **Новий комендант Петрограду** посол до Думи Б. Енґельгардт, є емеритованим полковником, котрий недавно прибув з фронту. В червни 1914 р. виголосив він в думі промову, в якій домагав ся належитого зорґанізованя російської армії.

— **Посол Курилович жиє.** Оборонець засудженого за зраду стану посла і радника висшого суду Володимира Куриловича, др. Штернберґ, заперечує в віденських часописях подану недавно вістку, начеби Курилович помер в вязници. Він знаходить ся в військовім карнім заведеню в Араді і тішить ся добрим здоровлєм.

— **Незвичайний гонорар.** В однім місті на Моравах, одержала одна з берненських артисток як гонорар за свій виступ $1^1/_2$ кґ. масла, 1 кґ. маку, копу яєць, 4 кґ. білої муки, 12 ковбас, 2 кґ. гороху, 20 кґ. бараболь і бохонець білого хліба.

ОПОВІСТКИ.

Неділя, дня 25. марта 1917.

Нині: 25. марта гр.-кат. Феофана., римо-кат. Н. П. Благ.

Завтра: 26. марта гр.-кат. Пер. мощ. Ник. римо-кат. Емануїла.

○ **Краєвий** Комітет святочних дарунків для Українських Січових Стрільців і Українців-жовнірів ц. і к. Армії доносить, що в понеділок 26. марта с. р. відбуде ся засідане о 4 год. по пол. в салї „Бесїда“. — О. Навроцька, секретарка. Е. Макарушкова, предсїдателька.

○ **Оселї для інвалїдів** У. С. С. орґанізує Товариство „**Маківка**“ в Новім Санчи. Удїл 10 корон, вписове 1 корона. Посередничить в вишукуваню посад для інвалїдів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закупно осель.

○ **В справі „Світа“.** Хв. Редакціє! Будь ласка, не відмовте уклінній просьбі, тай помістїть отсю заяву: Хоч свого часу в „Укр. Слові“ появила ся була оповістка, буцїм то „Світ“, часопись для українських родин буде виходити під моєю редакцією, я не відповідаю за зміст хоч би одного числа „Світа“. — З поважанєм Д. Лукіянович.

○ **Довірочні Збори** Повітового Народного Комітету в Долині відбудуть ся дня 5 цвітня в четвер, в комнатах товариства „Укр. Бесїда“ точно о год. пів до 3 по полудни. Просить ся о численну участь всїх трех секцій повіту, як також повітового і місцевого жіноцтва на годину 5 для наради в справі введеня в житє Філії товар. „Союз Українок“.

Др. М. Мачовський.

Послїдні вісти.

з головної австрійської кватири.

З дня 24. марта 1917.

На східнім фронтї:

Фронт маршалка пільного Макензена:

Нічо нового.

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа:

Наші війська вчера по обох сторонах долини Чобаніос вели завзяті борби. На північ від тої долини здобули вони приступом неприятельські рови на Соліомтар ширини 2 км. а глибини $1^1/_2$ км. Небавом потім розпочав ся на полудне від долини протинаступ Росіян на наше становище на Magyaros, але ми його зломали огнем, замикаючим дорогу. Неприятель втік до своїх ровів. Число полонених виносить 500. Наші втрати є дуже малі.

На південний схід від Дорна Ватри наші вивідні відділи вдерли ся аж до четвертої російської лінії.

Фронт баварського князя Леопольда:

Нема нічо до оповіщеня.

На італійськім і півд.-східнім фронтї.

Не приключило ся нічо важного.

Заступник шефа Ґенерального штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.